

ЗУЗАНА КУГЛЕРОВА (Zuzana Kuglerová, 1955) е словашка белетристка, поетеса, разказвачка на приказки, журналистка, редакторка, събирачка на народно творчество и пътешественичка. Член е на северното индианско племе онондага. Членува и в словашкия ПЕН клуб, Сдружението на словашките писатели, Сдружението на македонските писатели и Славянската артистична и литературна академия във Варна. Завършила е гимназия в Братислава, педагогика в Модра и журналистика в Университета „Ян Амос Коменски“ в Братислава. През 1990 – 1993 г. става съосновател и директор на издателство „Надей“ (Nádej, бълг. „Надежда“) в Братислава. Авторка е на общо 27 прозаически книги, между които *Магьосницата от Петровице* (*Čarodějnice z Petrovic*), *Клетвата на вдовицата на кожухаря* (*Kliatba kožušníkovéj vdovy*) и др., на три стихосбирки: *Мадона в мъглата* (*Madona v hmlách*), *Повтарящ се кадър* (*Opracovaný záber*) и *Играй си с мен* (*Hraj sa so mnou*, 2016). За последната си стихосбирка получава „Мобелова награда“ в Прага за 2017 година, основана от писателя Алоис Мархоул. Основателка е на поетическото сдружение „Pars Artem“, както и на едноименното електронно издание за литература на сдружението.

Предложените в български превод стихотворения са от стихосбирката ѝ *Играй си с мен*.

ANJEL MÁ MÄKKÉ KRÍDLA

Mlčíš a z diaľky sa dívaš
na moje hry.

Zostalo mi tu po tebe pierko
s pávím očkom nehy
na pohladenie úsmevu,

Ľahučko sa ním dotýkam
mihalníc,
za viečkami mám teba,
v ústach chuť tvojich bozkov,
túžba je nahá
a sladko bezočivá
ako ty.

Nesmúť, láska...
nikdy nezavriem dvere,
čo vedú ku nám dvom.

STAČÍ

Moje nebo stále viacej rozkvitá.
Pláva v ňom
opitá krv nášho milovania.
Kričím: stačí,
no rozkoš
naďalej dráždivo rozvíja svoje lupene.
Držím sa
stredobodu vesmíru,
podo mnou je priepasť.

Nemôžem do nej spadnúť,
kým trvá táto chvíľa,
sladká, večná...

АНГЕЛЪТ ИМА МЕКИ КРИЛА

Мълчиш и отдалече наблюдаваш
игрите ми.

Остана ми след теб перце
с пауново око на нежността
да гали моята усмивка,

леко го докосвам
с мигли,
ти си под клепачите ми,
все още чувствам вкуса на целувките ти,
копнежът е гол
и сладко безочлив
като теб.

Не тъжи, любов,
никога няма да затворя вратата,
водеща към нас двамата.

ДОСТАТЪЧНО

Небето ми постоянно разцъфтява все повече.
В него плува
пияната кръв от нашето любене.
Крещя: достатъчно,
но удоволствието
продължава да простира съблазнително листата си.
Държа се
за центъра на вселената,
а под мен е пропаст.

Не мога да падна в нея,
докато продължава този миг
сладък, вечен...

POSLEDNÝ TANEC

Na kraji sveta
tancujem tanec so svojim
milovaným mlčaním
a myslím pritom na teba.

Líška by povedala:
Utekaj, kým je čas,
kým cítiš chuť slobody,
kým ešte nemáš putá.

Princ by jej odvetil:
Sloboda je už dávno skrotená,
dívá sa na mňa vášnivými očami
a má tvár lásky.

Ticho by súhlasila:
Áno, je to tak,
skrotil ma tanec
s kráľom samoty,

ale ten ďalší, posledný,
bude patriť tebe.

STRATENÁ MODRÁ

Vysielam signály,
no connection, hlási mi svet.

Ukladám spomienky
do najhlbšieho dna.

Aspoň že ty si pri mne,
priklinovaný do mojej bezsennej noci.

ПОСЛЕДЕН ТАНЦ

На края на света
танцувам с
любимото мълчание
и мисля едновременно за теб.

Лисицата би казала:
Бягай, докато е време,
докато чувстваш вкуса на свободата
и докато още не си с белезници.

Принцът би ѝ отговорил:
Свободата е вече опитомена,
гледа ме със страстен поглед,
с влюбено лице.
Тя тихо би се съгласила:
Да, така е,
опитоми ме танцът
с краля на самотата,

но следващият танц, последният,
ще е за теб.

ИЗГУБЕНА В СИНЬО

Излъчвам сигнали,
по connection, казва ми светът.

Събирам спомени
в най-дълбокото дъно.

Добре поне, че ти си с мен,
приклешен в моята безсънна нощ.

KEĎ ZAČNÚ SNEŽIŤ DOTYKY

Prečítam ti všetky príbehy,
ktoré mám napísané v rukách.
Tie, čo ma liečili,
aj tie,
v ktorých čas lámal moje srdce
na slzy Snehovej kráľovnej.

Ukrývam v nich aj príbeh
poslednej nádeje,
čo čaká
na druhej strane,
pod čiarou života.

ДОКОСВАНИЯ КОГАТО ЗАСНЕЖАТ,

Ще ти прочета всички истории,
които са написани на дланите ми.
Тези, които ме лекуваха,
и тези,
при които времето строшаваше сърцето ми
в сълзи на Снежната кралица.

Крия в тях историята
на последната надежда,
която чака
от другата страна –
под линията на живота.

Превод от словашки език: **Димана Иванова**

Владимир Гажович, Въртележката на живота, 1983

Владимир Гажович (*Vladimír Gažovič*, 1939) е словашки художник с усет към възможностите на фентъзи изкуството да изразява специфично светосусещане за реалността. В неговият визуален език се съчетават по нов начин преосмислени стилови елементи на символизма, експресионизма, дадаизма, сюрреализма, магическия реализъм. Негов учител в Академията за изящни изкуства в Братислава е проф. Винцент Хлозник – култово име през 60-те години, когато не само политическият, но и художественият живот в Чехословакия е изпълнен с решимост да разчупи конвенционалните рамки на социалистическия реализъм. Академията за изящни изкуства и във Виена, и в Амстердам отваря за него врати и той влиза в активни творчески контакти преди всичко с представителите на т. нар. фантастичен реализъм.